

بسمه تعالی

وزارت صنعت، معدن و تجارت
سازمان توسعه تجارت ایران
معاونت کمکهای تجاری
دفتر توسعه صادرات کالا

تحلیل بازار کشور ترکیه برای ورود کالاهای ایرانی

مجله واردات و صادرات
Import-Export.ir

تهیه کننده: دکتر حسین بامیری
اردیبهشت ماه ۱۳۹۳

به کانال تلگرام ما بپیوندید:
@Import_Export

فهرست مطالب

صفحات	موضوع
۱	فهرست مطالب
۲-۴	نگاهی اجمالی به اقتصاد ترکیه
۵-۶	اطلاعات عمومی کشور ترکیه
۷-۹	مدارک مورد نیاز واردات در کشور ترکیه
۱۰-۱۱	تعرفه واردات در کشور ترکیه
۱۲-۱۴	سیاست تجاری کشور ترکیه
۱۵-۱۷	تحلیل بازار ترکیه برای ورود کالاهای ایرانی به آن کشور
۱۸	جدول شماره (۱): میزان واردات ترکیه از جهان
۱۹	نمودار واردات کالا در ترکیه: میزان و سهم واردات ترکیه از جهان
۲۰	جدول شماره (۲): فصل های عمده وارداتی ترکیه از جهان در ۶ گروه کالایی
۲۱	جدول شماره (۳): فصل های مهم صادراتی ایران به ترکیه
۲۲	سایر فصلهای مهم وارداتی کشور ترکیه
۲۳-۲۴	جدول (۴): شرکای عمده تجاری کشور ترکیه
۲۵-۲۶	رقبای تجاری ایران در ترکیه
۲۷-۳۱	به ترکیه چه صادر کنیم؟
۳۲-۳۴	راهکارهای پیشنهادی جهت حضور مستمر محصولات ایرانی در بازار ترکیه

نگاهی اجمالی به اقتصاد ترکیه

پیشرفت های اقتصادی ترکیه در یک دهه گذشته، تحسین ناظران را برانگیخته و بسیاری را به تلاش برای پاسخ گفتن به این سوال واداشته که راز رشد سریع اقتصادی و کاهش نابرابری های اجتماعی در ترکیه چیست؟ موقعیت ترکیه زمانی بیشتر به چشم می آید که به همسایگان این کشور توجه کنیم. ترکیه در غرب با قبرس و یونان همسایه است و در مرکز بحران یورو قرار دارد. در جنوب شرق نیز با سوریه هم مرز است که گرفتار جنگ خانمان سوز و تحمیلی شده است و تقریباً ۴۰۰ هزار آواره روانه این کشور شده است. در شرق کشورهای عراق و ایران قرار دارند که مصیبت جنگ را به دوش می کشند و در شمال شرقی این کشور نیز ارمنستان و گرجستان واقع شده اند. در یک نگاه اجمالی می توانیم مشاهده کنیم که تمام کشورهای هم مرز با ترکیه به نوعی درگیر جنگ و مشکلات اقتصادی، اجتماعی تبعات پس از جنگ می باشند.

اقتصاد ترکیه از سال ۱۹۹۹ تا سال ۲۰۰۱ با بدترین دوران رکود اقتصادی خود روبرو بود اما به ناگهان از سال ۲۰۰۲ به بعد سالیانه با رشد ۵٪ روبرو گشت. شاید بتوان گفت یکی از دلایل اصلی لیکن نه تنها دلیل رشد اقتصادی کشور ترکیه وضعیت کشورهای هم مرز ترکیه و استفاده بهینه این کشور از وضعیت پیش آمده برای همسایگان خود برای رشد و توسعه اقتصاد کشور ترکیه می باشد.

کشور ترکیه همچون اغلب همسایگان خود از منابع نفت و گاز برخوردار نیست. آنها با تکیه بر زیرساخت های کشور خود و با رقابتی کردن صنعت و خدمات در کشورشان جای خالی منابع فسیلی را به خوبی پر کنند، کاری که ما هنوز موفق به انجام آن نشده ایم.

ترکیه در سال ۲۰۱۲ توانست ۳۶ میلیون گردشگر را جذب کند و یکی از محبوب ترین مقاصد توریستی جهان لقب بگیرد.

حتی با یک توقف کوتاه در آنکارا می توان متوجه رشد خارق العاده سال های اخیر ترکیه شد. فرودگاهها، بزرگراهها و سایر زیرساخت ها همگی در وضعیت بسیار خوبی هستند و شبکه قطار سریع السیر بین شهری، آنکارا را به دیگر نقاط کشور مرتبط می سازد.

شرکت های ساخت و ساز ترکیه در سطح بین المللی فعالیت می کنند و پروژه های بسیار زیادی را در کشورهای آفریقایی خاورمیانه و کشورهای CIS (خصوصاً قزاقستان، آذربایجان و ترکمنستان) در دست اجرا دارند. اما چگونه ترکیه توانسته به این مرحله از رشد برسد؟ کمتر کارشناس اقتصادی می تواند پیش بینی کند که ترکیه از رکود ۱۹۹۹-۲۰۰۱ جان سالم بدر برد و به چنین شکوفایی برسد.

اقتصاد ترکیه ترکیبی از صنایع سنتی و مدرن است که روز به روز بردامنه آن افزوده می شود. تولیدات فراوان کشاورزی ترکیه در سال ۲۰۰۵ رتبه هفتم جهان را بدست آورد. با توجه به پیشرفت های بدست آمده در اقتصاد، کشور ترکیه در دسته بندی کشورهای توسعه یافته قرار گرفته است و رتبه ششم اقتصادی اروپا و جزء ۲۰ کشور صنعتی جهان محسوب میگردد.

براساس اعلام مجله فوربس از نظر تعداد میلیاردرهای شهر استانبول در سال ۲۰۰۸ با ۲۵ میلیارد دلار پس از مسکو با ۷۴ میلیارد دلار، نیویورک با ۷۱ میلیارد دلار و لندن با ۳۶ میلیارد دلار در رده چهارم جهان و بالاتر از شهرهایی همچون توکیو، هنگ کنگ، لس آنجلس و دالاس قرار دارد.

ترکیه در سال ۲۰۰۵ جزو ۲۰ کشور برتر اقتصادی جهان از لحاظ تولیدات صنعتی جای گرفت و سهم بخش صنعت در اشتغال ۱۹٪، در تولید ملی ۲۹٪ و در صادرات ۹۴٪ را به خود اختصاص داد. بزرگترین صنعت ترکیه نساجی است که ۱۶/۳ درصد کل صنایع ترکیه را شامل می شود. پس از نساجی پالایش نفت (۱۴/۵) درصد، صنایع غذایی (۱۰٪)، صنایع شیمیایی (۱۰/۳) درصد، صنایع فولاد و ذوب آهن (۸/۹) درصد، خودروسازی (۶/۳) درصد و ماشین سازی (۵/۸) درصد بیشترین سهم در صنعت ترکیه را دارند.

از لحاظ صادرات صنایع نساجی با ۱۹٪، صنایع خودروسازی با ۱۸٪، صنایع فولاد و ذوب آهن با ۱۳٪ و لوازم خانگی با ۱۰٪، صنایع شیمیایی و داروسازی با ۹٪ و ماشین سازی با ۷٪ عمده صادرات صنعتی ترکیه را تشکیل میدهند.

صنایع الکترونیکی وستل ترکیه (Vesttle) بزرگترین تولیدکننده تلویزیون در اروپا است و یک چهارم تلویزیون های خریداری شده توسط مشتریان اروپایی توسط وستل (Vesttle) تولید می شوند.

مجموع تولید تلویزیون های تولید شده توسط شرکت های Vesttle و Beko در ترکیه بیشتر از نصف تولید تلویزیون اروپاست.

لوازم خانگی ترکیه حدود ۱۸٪ بازارهای اروپا را به تسخیر درآورده است. صنعت خودروسازی ترکیه پس از آلمان، فرانسه، اسپانیا، انگلیس و ایتالیا در رده ششم اروپا جا دارد. ترکیه سالیانه حدود ۱۴ میلیارد دلار خودرو و قطعات خودرو به سایر کشورهای جهان صادر می کند.

اطلاعات عمومی کشور ترکیه

کشور ترکیه با ۷۴ میلیون نفر جمعیت یکی از پرجمعیت ترین کشورهای منطقه می باشد. در ۸ سال گذشته این کشور شاهد رشد ۶/۷ درصدی در تولید ناخالص ملی خود بوده است. اقتصاد کشور ترکیه ششمین اقتصاد برتر اتحادیه ی اروپاست.

ترکیه در ۸ سال گذشته بالغ بر ۹۴ میلیارد دلار سرمایه جذب کرده است و یکی از جذابترین کشورهای دنیا برای تاجران و کارآفرینان است. ترکیه که با مناظر ساحلی خود در دنیا شناخته شده است. در واقع هفت منطقه ی آب و هوایی متفاوت دارد. بخش های شرقی و مرکزی ترکیه آب و هوای سردتری نسبت به بخشهای دیگر دارند. شرایط جغرافیایی، فرهنگ و آداب و رسوم کشور ترکیه سالیانه چندین میلیون توریسم را به سوی این کشور می کشاند.

سالیانه بیش از ۲۸ میلیون توریست به کشور ترکیه سفر می کنند و صنعت توریسم ترکیه یکی از بزرگترین صنعت های توریسم دنیا است. نیروی کار این کشور بسیار جوان هستند بطوریکه نیمی از جمعیت ترکیه زیر ۲۹ سال هستند.

فضای کسب و کار در ترکیه بسیار رقابتی است و بیش از ۲۵۰۰۰ شرکت بین المللی در ترکیه وجود دارد. بطور میانگین برای راه اندازی یک شرکت در ترکیه فقط ۶ روز لازم است درحالیکه در سایر کشورهای عضو **OECD** این زمان بطور میانگین ۱۳ روز می باشد. موقعیت جغرافیایی کشور ترکیه دسترسی به ۱/۵ میلیارد مشتری اروپا، خاورمیانه و شمال آفریقا را میسر نموده است. مالیات بر درآمد شرکت ها در ترکیه از ۳۰٪ به ۲۰٪ کاهش یافته است.

*نساجی و تولید پوشاک یک سوم شغل های کشور ترکیه را ایجاد کرده است.

* صنایع الکترونیک، اتومبیل سازی و ساخت و ساز ترکیه در حال رشد می باشند.

* استانبول تنها شهر دنیاست که بطور همزمان در دو قاره قرار دارد. این مسئله باعث شده است

این شهر به یک مرکز تجارت بین الملل تبدیل شود.

* صنعت ICT یکی از روبه رشد ترین صنایع ترکیه است. در ده سال گذشته صنعت نرم افزار

ترکیه ۵۰۰ درصد رشد داشته است. در تجهیزات مخابرات ۷۵ درصد رشد را شاهد بوده و در

تکنولوژی مخابراتی ۷۵ درصد رشد داشته است.

ترکیه راه انتقال انرژی به اروپا است. هفتاد درصد منابع انرژی ترکیه در جنوب و شرق این

کشور واقع شده است.

منبع :

1-ardabill.blogfa.com

سایر منبع اینترنتی - 2

سیاست تجاری کشور ترکیه

کشور ترکیه با روی کار آمدن دولت تورگات اوزل در سال ۱۹۸۰ سیاست های خارجی خود را براساس دستیابی به توسعه و منابع اقتصادی کشور ترکیه تعیین و تنظیم نمود. در آن زمان ترکیه با درآمدهای ارزی حاصل از صادرات خود فقط قادر به تامین هزینه واردات بنزین از خارج از کشور بود. به همین دلیل اوزل تصمیم گرفت که باروری و تولید محصولات صادراتی را جهت صادرات به سایر کشورها را بهبود بخشد.

او تصمیم گرفت کشور را به مرحله ای از توسعه برساند که توانایی فروش محصولات خود به سایر کشورهای جهان را داشته باشد. اوزل می دانست که راه دراز و پرپیچ و خمی را درپیش رو دارد. او به عنوان اولین قدم تصمیم گرفت که رابطه کشور خود با همسایگان را بهبود بخشد. سیاست خارجی تورگات اوزل مدل « ابزار توسعه برپایه صادرات » بود. اوزل این سیاست را جانشین سیاست واردات کالا نمود.

در راستای این سیاست اوزل ابتدا به کشور روسیه نزدیک شد و پس از حل مشکلات خود با روسیه ارتباط خود را با کشورهای حاشیه دریای سیاه و سپس از کشورهای آسیای میانه بهبود بخشید. اوزل معتقد بود که مشکلات و اختلافات فی مابین کشورها به سادگی قابل حل خواهد بود.

ایشان معتقد بودند که برای تبدیل شدن به یک قدرت منطقه ای داشتن یک اقتصاد پویا و توانمند و همچنین روابط اقتصادی نزدیک با سایر کشورها خصوصاً کشورهای همسایه الزامی می باشد و این امر ممکن نمی باشد مگر در سایه صلح در منطقه.

در ژانویه ۱۹۸۰ ترکیه مفهوم و اصول اقتصاد بازار آزاد را پذیرفت. از آن زمان تمام اقدامات لازم به منظور تحقق بخشیدن به هدف اصلی صادرات گراشدن تولیدات صنعتی در دستورکار قرار گرفت.

در این زمینه ، سیاست نرخ ارز انعطاف پذیر، رژیم واردات آزاد، سیاست سرمایه گذاری خارجی جدید، اقدامات برای بازار پول لیبرال، بازار سرمایه مدرن و سیاست های جدید توسعه صادرات، به اجرا گذاشته شد. اقتصاد ترکیه واکنش تاثیرگذاری نسبت به اقدامات انجام شده از خود نشان داد، مثل افزایش تجارت خارجی هم در صادرات و هم در واردات و یک تغییر قاب توجه در ساختار صادرات نقش غالب محصولات کشاورزی در صادرات به نفع محصولات صنعتی به پایان رسید همچنین متنوع شدن محصولات و سه برابر شدن حجم تجارت خارجی در آن دهه، از دیگر تاثیرات اقدامات انجام شده بود.

در سال ۱۹۹۴ به منظور بهبود کسری ترازپرداخت ها و تجارت خارجی، سیاست های جدید صادراتی به اجرا گذاشته شد مثل برنامه های متنوع اعتبارصادراتی و شرایط بازار آزاد نرخ ارز در سال ۱۹۹۵ ترکیه ترتیبات لازم در سیاست تجارت خارجی خود را مطابق با موافقتنامه دور اروگوئه و همچنین توافقنامه اتحادیه گمرکی با اتحادیه اروپا که از اول ژانویه ۱۹۹۶ به اجرا درآمد را به اجراء درآورد.

در این چارچوب ترکیه قانون تجارت اتحادیه اروپا را که تقریباً تاثیرگذار بر هر جنبه از کسب و کار، از جمله تعرفه های گمرکی معمول (OCT) که اتحادیه اروپا در مورد کالاهای صنعتی وارداتی از کشورهای دیگر اعمال می کند را پذیرفت.

پس از روی کار آمدن دولت اردوغان در سال ۲۰۰۲، برنامه ریزی بلندمدت دولت برای شکوفایی اقتصاد کشور ترکیه در دستور کار قرار گرفت و اولین گام، بازسازی ساختار بی ثبات، بحران زده و برهم ریخته سیستم بانکی کشور ترکیه بود. دولت ترکیه با در دست گرفتن بودجه، سرمایه گذاری های قابل توجهی در بخش های زیرساختی، آموزشی، بهداشتی، مدیریت پسماندها و تکنولوژی انجام داد، به علاوه بالا بردن کیفیت آموزشی بخصوص برای زنان و دختران، یکی از اولویت های اصلی دولت جدید محسوب گردید.

(این همان سیاستی است که سیستم آموزشی غیر کیفی، ناکارا و برهم ریخته کشور عزیزمان به آن احتیاج دارد.).

رشد اقتصادی ترکیه در درازمدت از سیاست های شفاف پولی و مالی و اراده سیاسی بسیار قوی دولت اردوغان برای ساماندهی سیستم بانکی این کشور و همچنین نقش سرمایه گذاری های بخش دولتی و خصوصی در زیرساختها، آموزش مهارت ها و تکنولوژی های جدید، غیر قابل انکار است. البته استفاده دولت ترکیه از اختلافات بوجود آمده فی مابین کشور ایران و همسایگان حوزه خلیج فارس و نتیجتاً نزدیک شدن هرچه بیشتر این کشور به عربستان سعودی- قطر و امارات متحده عربی جهت بهبود و توسعه روابط تجاری- اقتصادی خود و همچنین گسترش روابط ترکیه با کشورهای حاشیه دریای خزر که به نوعی دارای ریشه ترکی می باشند مثل قزاقستان، ترکمنستان، آذربایجان، ازبکستان و قرقیزستان، نقش بسیار مهم و کلیدی در رشد و توسعه اقتصادی کشور ترکیه ایفاء نمود. اتخاذ سیاستهای تجاری و خارجی ذکر شده توسط مقامات عالیرتبه کشور ترکیه در طول سه دهه گذشته، اقتصاد کشور ترکیه را متحول نموده و این کشور بحران زده و در شرف ورشکستگی را به یک کشور توانمند و پیشرفته و یکی از ۲۰ قدرت اقتصادی جهان تبدیل نموده است.

تحلیل بازار کشور ترکیه برای ورود کالاهای ایرانی

براساس آمار **ITC** جمع کل صادرات کالا کشور ترکیه به جهان در سال ۲۰۱۳ حدود ۱۵۲ میلیارد دلار می باشد که به این میزان می بایست ۴۴/۵ میلیارد دلار صادرات انواع خدمات کشور ترکیه به جهان در سال ۲۰۱۳ را اضافه نمود.

تبعه کشور ترکیه که در خارج از کشور ترکیه به کار و فعالیت تجاری مشغول هستند در سال ۲۰۱۳ حدوداً ۱۶ میلیارد دلار ارز به کشور ترکیه ارسال نمودند که با این حساب جمع کل درآمد ارزی کشور ترکیه در سال ۲۰۱۳ معادل ۲۱۲/۵ میلیارد دلار می گردد.

برطبق همان آمار کشور ترکیه در سال ۲۰۱۳ حدود ۲۵۲ میلیارد دلار واردات انواع کالا از جهان داشته است. تراز تجاری ترکیه بدون احتساب صادرات خدمات آن کشور و درآمد ارزی آن کشور حاصل از انتقال درآمد ارزی تبعه کشور ترکیه تقریباً منفی ۱۰۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۳ می باشد. لیکن اگر درآمد منتقل شده تبعه ترکیه و صادرات خدمات آن کشور به جهان را محاسبه کنیم، کسری درآمد ارزی ترکیه در سال ۲۰۱۳ معادل ۴۰- میلیارد دلار می باشد.

طبق آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران میزان صادرات کالا از ایران به ترکیه در سال ۲۰۱۳ معادل ۱/۷ میلیارد دلار و میزان واردات ایران از کشور ترکیه در سال ۲۰۱۳ معادل ۴/۲ میلیارد دلار می باشد.

تراز تجاری ایران با کشور ترکیه در سال ۲۰۱۳ معادل ۲/۵- میلیارد دلار می باشد.

لازم به ذکر می باشد جمع کل واردات کالا، نفت و گاز کشور ترکیه از ایران در سال ۲۰۱۳ حدود ۱۰/۴ میلیارد دلار می باشد.

براساس جدول شماره (۱) این گزارش میزان واردات کشور ترکیه در ۶ بخش صنعت محصولات معدنی، محصولات شیمیایی، پتروشیمی و سلولزی، محصولات کشاورزی، محصولات نساجی و صنایع دستی و محصولات صنایع غذایی در سال ۲۰۱۳ معادل ۱۹۵ میلیارد دلار می باشد.

لازم به ذکر می باشد این رقم بدون محاسبه ارقام واردات ذکر شده در فصل های ۲۷ و ۹۹ (جمعاً به میزان ۵۶/۳ میلیارد دلار) می باشد.

همانگونه که در جدول شماره (۱) مشاهده می شود بخش صنعت با ۷۹/۳ میلیارد دلار (۴۰/۷٪)، بخش معدن و محصولات معدنی با ۵۰/۷ میلیارد دلار (۲۶٪)، بخش شیمیایی پتروشیمی و سلولزی با ۴۰/۱ میلیارد دلار (۲۰/۶٪)، بخش نساجی و صنایع دستی با ۱۳/۶ میلیارد دلار (۷٪)، بخش کشاورزی با ۷/۴ میلیارد دلار و بخش صنایع غذایی با ۳/۸ میلیارد دلار (۲٪) به ترتیب رتبه اول تا ششم واردات ترکیه از جهان را دارا می باشند.

در جدول شماره (۱) همچنین می توان میزان واردات کشور ترکیه در ۶ بخش ذکر شده از کشور ایران را ملاحظه نمود.

براساس نمودارهای شماره (۵) میزان و سهم واردات ترکیه از جهان، سهم بخش صنعت از کل واردات ترکیه از جهان ۴۰/۷ درصد، معدن و محصولات معدنی ۲۶ درصد، محصولات شیمیایی، پتروشیمی و سلولزی ۲۰/۶ درصد، محصولات نساجی و صنایع دستی ۷ درصد، محصولات کشاورزی ۳/۷ درصد و صنایع غذایی ۲ درصد می باشد.

در جدول شماره (۲) این گزارش به فصلهای مهم وارداتی کشور ترکیه در شش گروه کالای ذکر شده پرداخته ایم. در این جدول میزان واردات هر فصل نیز ذکر گردیده است تا اهمیت و جایگاه هر فصل در کل گروه و همچنین در کل واردات کشور ترکیه مشخص شود.

مطالعه دقیق اعداد و ارقام ذکر شده در جدول شماره (۲) این گزارش چشم انداز بسیار روشنی را جهت تعیین و انتخاب مسیر صادراتی محصولات ایران به کشور ترکیه پیش روی تجار و بازرگانان ایرانی که علاقمند به صادرات محصولات خود به کشور ترکیه می باشند، قرارداده است.

در جدول شماره (۳) این گزارش به فصلها و اقلام مهم صادراتی ایران به کشور ترکیه و همچنین فصل ها و اقلام بسیار مهم وارداتی کشور ترکیه از جهان پرداخته شده است. براساس آمار و ارقام ذکر شده در این جدول می توانیم به جایگاه و اهمیت هریک از فصل ها و اقلام صادراتی کشور و همچنین مطلوب و یا نامطلوب بودن عملکرد هریک از فصل های صادراتی ایران در مقایسه با میزان کل واردات کشور ترکیه در آن فصل از جهان پی ببریم. با توجه به اینکه فصل های مهم وارداتی کشور ترکیه از جهان بیش از گنجایش جدول شماره (۳) می باشد در انتهای جدول شماره (۳) نام سایر فصل های مهم وارداتی کشور ترکیه با ذکر میزان واردات در هریک از فصول در این گزارش آورده شده است. دانستن رقبای تجاری در بازارهای هدف برای تجار و بازرگانان ایران از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. با داشتن چنین اطلاعاتی هر تاجر و یا بازرگان ایرانی می تواند سیاست تجاری خود با آن کشور را ترسیم نماید به همین منظور در این گزارش رقبای تجاری کشور ایران در بازار ترکیه در هریک از فصل های صادراتی و همچنین رتبه ایران در هر فصل صادراتی ارائه گردیده است.

جدول شماره (۱)

میزان واردات ترکیه از جهان در گروه بندی های زیر (۲۰۱۲)

ردیف	گروه	میزان واردات از کل جهان (هزار دلار)	میزان واردات از ایران (هزار دلار)	فصولی که ترکیه از جهان واردات دارد	فصولی که ایران به ترکیه صادرات دارد
۱	صنعت	۷۹/۳۳۰/۱۶۰	۳۶/۰۶۶	۹۶-۴۹ تا ۸۲-۶۶	۴۹-۶۴ تا ۸۵-۸۷ ۹۰-۹۲ تا ۹۴-۹۵
۲	معدن و محصولات معدنی	۵۰/۶۸۰/۶۹۸	۵۴۳/۱۸۳	۶۹-۲۵ تا ۶۸-۲۸	۶۹-۲۵ تا ۶۸-۲۸ ۷۰-۷۲ تا ۷۶-۷۸ ۷۹-۸۱
۳	شیمیایی، پتروشیمی و سلولزی	۴۰/۱۱۳/۱۳۸	۶۷۰/۶۰۰	۴۰-۲۹ تا ۴۴-۴۶	۴۰-۲۹ تا ۳۸-۳۵ ۴۴-۴۶ تا ۴۸
۴	نساجی و صنایع دستی	۱۳/۶۹۲/۵۶۳	۳۵۰/۰۵۶	۶۳-۴۱ تا ۴۵-۵۰	۴۱-۴۳ تا ۵۱-۵۴ ۵۹-۹۷
۵	کشاورزی	۷/۴۱۵/۷۳۶	۲۰۷/۳۹۵	۱۴-۳ تا ۱۲-۱۰	۱-۳ تا ۱۲-۱۴ ۲۳-۲۴ تا ۲۳-۶۷
۶	مواد غذایی	۳/۸۰۵/۵۶۱	۶۸/۵۳۶	۲۲-۴ تا ۱۵-۱۱	۴-۱۱ تا ۱۵-۱۷ ۲۲
جمع کل		۱۹۵/۰۳۷/۸۵۶	۱/۶۰۷/۴۸۹		

** فصل ۹۹ و ۲۷ در جمع کل لحاظ نشده است.

* فصل ۲۷ در جمع کل لحاظ نشده است.

جدول شماره (۲)

فصلهای عمده کالای وارداتی ترکیه از جهان در گروه بندیهای زیر

صنعت	(ارزش به هزار دلار)	معادن و محصولات معدنی	(ارزش هزار دلار)	شیمیایی، پتروشیمی و سلولزی	(ارزش به هزار دلار)	نساجی و صنایع دستی	(ارزش به هزار دلار)	کشاورزی	(ارزش به هزار دلار)	مواد غذایی	(ارزش به هزار دلار)
۸۴	۳۰/۱۷۹/۱۸۶	۷۲	۱۸/۶۹۰/۸۴۶	۳۹	۱۳/۸۸۱/۱۱۱	۵۲	۲/۹۸۹/۱۸۶	۱۰	۱/۹۶۵/۴۰۳	۱۵	۱/۸۱۰/۲۴۵
۸۵	۱۷/۷۵۸/۷۷۱	۷۱	۱۶/۲۲۵/۸۱۹	۲۹	۵/۳۱۴/۰۵۱	۵۵	۲/۱۷۵/۲۹۸	۱۲	۱/۶۶۵/۰۹۹	۲۱	۵۴۱/۱۱۰
۸۷	۱۶/۸۰۸/۳۲۴	۷۴	۳/۷۰۹/۷۸۹	۳۰	۴/۱۵۱/۰۴۴	۵۴	۲/۰۸۹/۷۶۴	۲۳	۱/۵۷۴/۸۰۸	۱۸	۵۱۲/۰۹۲
۹۰	۴/۵۵۷/۷۲۹	۷۶	۳/۲۳۶/۶۸۴	۴۸	۳/۰۹۱/۸۲۹	۶۲	۱/۸۴۱/۲۲۹	۲۴	۵۰۵/۹۸۴	۲۲	۲۶۵/۴۳۵
۸۸	۲/۳۷۱/۹۰۹	۷۳	۲/۷۵۷/۷۳۳	۴۰	۳/۰۶۲/۴۴۷	۴۱	۶۸۱/۴۸۲	۸	۴۴۲/۹۲۲	۱۹	۲۲۲/۰۵۳
۶۴	۹۹۲/۹۴۸	۲۸	۱/۵۹۲/۹۵۶	۳۸	۲/۱۲۳/۶۷۷						
۸۳	۸۳۹/۰۴۳	۲۶	۱/۲۵۶/۲۷۸	۳۲	۱/۹۶۵/۹۹۵						
۸۲	۸۰۹/۰۳۲	۷۰	۸۱۶/۹۶۶	۴۴	۱/۵۶۳/۵۸۰						
۸۹	۸۹۸/۲۹۶	۶۸	۵۸۲/۱۵۹	۳۱	۱/۴۹۲/۱۰۵						
		۷۹	۵۲۰/۷۹۷	۳۳	۱/۱۴۱/۵۵۷						

رتبه بندی های ۶گانه در جدول شماره (۱) نقطه ضعف و قوت کشورها در تولید و تامین نیازهای کشور خود را نشان می دهد.

جدول شماره (۳)

فصل های مهم صادراتی ایران به کشور ترکیه (ارزش به هزار دلار)			فصل های مهم وارداتی کشور ترکیه از جهان (ارزش به دلار)		
ردیف	فصل	موضوع	میزان صادرات	فصل	موضوع
۱	۳۹	مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده	۴۷۵/۸۴۰ ٪۳/۴	۸۴	ماشین آلات-آبگرمکن- راکتورهای هسته ای و غیره
۲	۷۴	مس و مصنوعات از مس	۲۸۴/۳۹۴ ٪۷/۶	۷۲	آهن و فولاد
۳	۸	میوه های خوراکی	۲۸۴/۳۹۴ ٪۷/۶	۸۵	تجهیزات برقی و الکترونیکی
۴	۲۹	محصولات شیمیایی آلی	۱۱۷/۶۵۲ ٪۲/۲	۸۷	وسایل نقلیه زمینی غیراز خودرو
۵	۷۲	آهن و فولاد	۶۷/۷۲۰ ٪۰,۳۶	۳۹	پلاستیک و محصولات آن
۶	۷۶	آلومینیوم و مصنوعات از	۶۳/۴۸۲ ٪۲	۷۱	مروارید، جواهرات و سنگهای قیمتی
۷	۷۹	روی و مصنوعات از	۶۳/۰۸۰ ٪۱۲/۱	۲۹	محصولات شیمیایی آلی
۸	۵۵	الیاف سنتتیک مصنوعی	۳۵/۱۹۳ ٪۱/۶	۹۰	اپتیک-عکاسی-تجهیزات سینمایی
۹	۳۱	کودها	۳۴/۴۴۷ ٪۲/۳	۳۰	دارو
۱۰	۲۰	فرآورده از سبزیجات و میوه جات	۳۴/۳۳۳ ٪۳۹	۷۴	مس و مصنوعات از مس
۱۱	۴۱	پوست خام	۲۳/۰۰۰ ٪۳/۴	۷۶	آلومینیوم و محصولات ساخته شده از
				۴۸	کاغذ، مقوا و محصولات از آن
				۴۰	کائوچو و محصولات ساخته شده از
				۵۲	پنبه

رقبای ایران در بخش های صادراتی به کشور ترکیه

فصل ۳۹	مواد پلاستیکی و مصنوعات ساخته شده از
رقبا	آلمان-عربستان سعودی- چین- کره جنوبی- بلژیک- ایتالیا- فرانسه- آمریکا
رتبه ایران	نهم
فصل ۷۴	مس و مصنوعات ساخته شده از آن
رقبا	قزاقستان- ازبکستان- بلغارستان- روسیه- اسپانیا- شیلی- لهستان- آلمان
رتبه ایران	هشتم
فصل ۸	میوه های خوراکی
رقبا	آمریکا-اکوادور-شیلی-کاستاریکا- قبرس- فیلیپین- ازبکستان- اکراین
رتبه ایران	اول
فصل ۲۹	محصولات شیمیایی آلی
رقبا	چین- آلمان- آمریکا-هند-روسیه- هلند- اسپانیا- انگلیس- عربستان سعودی
رتبه ایران	۱۵
فصل ۷۲	آهن و فولاد
رقبا	روسیه- اکراین- آمریکا- انگلیس- رومانی- آلمان-فرانسه- بلژیک-هلند- ایتالیا
رتبه ایران	ندارد
فصل ۷۶	آلومینیوم و مصنوعات ساخته شده از
رقبا	روسیه- آلمان- تاجیکستان-قطر-آلمان-عمان-بحرین-امارات- قزاقستان-چین- آذربایجان
رتبه ایران	۱۵
فصل ۷۹	روی و مصنوعات ساخته شده از
رقبا	قزاقستان-اسپانیا-ازبکستان- پرو- بلغارستان- بلژیک- روسیه-آلمان- ایتالیا- چین
رتبه ایران	۳
فصل ۵۵	الیاف سنتتیک مصنوعی
رقبا	اندونزی-آلمان-هند-چین-ویتنام- اتریش-مالزی- تایوان-ایتالیا-تایلند-مصر
رتبه ایران	۱۶

رقبای ایران در بخش های صادراتی به کشور ترکیه

فصل ۳۱	کودها
رقبا	روسیه - مصر - تونس - رومانی - اکراین - کرواسی - اردن - یونان - بلژیک و بلاروس
رتبه ایران	هفتم
فصل ۲۰	فرآورده ها از سبزیجات و میوه جات
رقبا	اسپانیا - آلمان - برزیل - تایلند - اسرائیل - چین - یونان - ایتالیا - هلند - قبرس
رتبه ایران	یک
فصل ۴۱	پوست خام
رقبا	ایتالیا - اسپانیا - یونان - هند - فرانسه - استرالیا - آفریقای جنوبی - پاکستان - انگلیس
رتبه ایران	۱۲

سایر فصل های وارداتی کشور ترکیه

(ارقام به هزار)

۲/۷۵۷/۷۳۳	مصنوعات از آهن و فولاد	فصل ۷۳
۲/۹۸۹/۱۸۶	پنبه	فصل ۵۲
۲/۱۷۵/۲۹۸	الیاف سنتتیک و مصنوعی	فصل ۵۵
۲/۰۸۹/۷۶۴	رشته های سنتتیک	فصل ۵۴
۲/۱۲۳/۶۷۷	محصولات گوناگون شیمیایی	فصل ۳۸
۱/۸۱۰/۲۴۵	چربی ها	فصل ۱۵
۱/۹۶۵/۹۹۵	عصاره های دباغی و رنگرزی	فصل ۳۲
۱/۶۶۵/۰۹۹	دانه های روغنی	فصل ۱۲
۱/۵۶۳/۵۸۰	چوب و اشیاء چوبی	فصل ۴۴
۱/۵۹۲/۹۵۶	شیمیایی غیر آلی	فصل ۲۸
۱/۹۶۵/۴۰۳	غلات	فصل ۱۰
۱/۸۶۳/۹۱۰	لباس و متفرعات لباس غیرکشاف	فصل ۶۲
۱/۵۷۴/۸۰۸	ضایعات صنایع غذایی	فصل ۲۳
۱/۲۵۶/۲۷۸	سنگ فلز، جوش و خاکستر	فصل ۲۶
۱/۴۹۲/۵۵۲	انواع مبلمان، چراغهای روشنایی	فصل ۹۴
۱/۱۴۱/۵۵۷	روغن های اسانسی و شبه رزین ها	فصل ۳۳
۸۹۸/۲۹۶		فصل ۸۹
۹۹۲/۹۴۸	انواع کفش، دمپایی	فصل ۶۴

به ترکیه چه صادر کنیم؟

کشور ترکیه همسایه غربی ایران می باشد و به دلیل وجود فرهنگ مصرف بسیار نزدیک و راههای دسترسی سهل و آسان و گوناگون انتظار میرود که حجم صادرات ایران به آن کشور چندین برابر حجم صادرات فعلی باشد.

در جدول شماره (۳) این گزارش لیست اقلام مهم صادراتی ایران آورده شده است. ترکیه سالیانه حدود ۱۴ میلیارد دلار انواع محصولات پلاستیکی (فصل ۳۹) از سایر کشورها وارد می کند درحالیکه صادرات ایران در فصل ۳۹ به کشور ترکیه حدود ۴۷۶ میلیون دلار می باشد یعنی حدود ۳/۴٪ از کل واردات ترکیه در این سرفصل.

حجم صادرات محصولات شیمیایی ایران (فصل ۲۹) به کشور ترکیه علیرغم داشتن ظرفیتهای بالای ایران در این بخش فقط حدود ۱۱۸ میلیون دلار معادل ۲/۲٪ از کل واردات کشور ترکیه میباشد. با از بین بردن موانع غیرتعرفه ای، از میان برداشتن دست واسطه ها و سایر مشکلات موجود در سر راه صادرات ایران حجم صادرات ایران به کشور ترکیه در این سرفصل قابل افزایش به میزان حداقل ۱۵٪ از کل واردات ترکیه در این بخش می باشد. ما در صادرات سرفصلهای ۲۰ (فرآورده ها از سبزیجات) و ۸ (میوه های خوراکی) عملکرد مطلوبی داشته ایم. صادرات ایران به ترتیب ۴۰٪ و ۳۹٪ از کل جمع واردات ترکیه در این فصل ها را شامل می شوند. با نگاه دقیق به سرفصل ها و اقلام عمده و مهم وارداتی کشور ترکیه در جداول شماره ۲ و ۳ به این نکته پی خواهیم برد که کشور ترکیه اقلام بسیار مهم دیگری از سایر کشورها وارد می کند که این اقلام یا از ایران صادر نمی شوند و یا اینکه صادرات آن اقلام بسیار ناچیز می باشد. لذا با در نظر گرفتن تشابه فرهنگ مصرف دو کشور و دسترسی آسان به بازار کشور ترکیه و رفع موانع ذکر شده موجود امکان صادرات ایران در اقلام و سرفصلهای زیر، به میزان قابل توجهی امکانپذیر میباشد.

این اقلام عبارتند از:

انواع دارو:

ایران در بخش تولید انواع دارو خصوصاً داروهای گیاهی توانمندیهای بسیار زیادی دارد. کشور ترکیه سالیانه بیش از $\frac{4}{1}$ میلیارد دلار واردات انواع دارو دارد و بازار بسیار مناسبی برای تولیدکنندگان دارو در ایران می باشد.

بر اساس آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران میزان صادرات انواع دارو از ایران به کشور ترکیه در سالهای ۲۰۱۱، ۲۰۱۲، ۲۰۱۳ به ترتیب عبارت است از ۷۲۵ هزار دلار، ۶۶۰ هزار دلار و ۲۶۹ هزار دلار. آمار فوق متأسفانه روند نزولی صادرات انواع دارو از ایران به کشور ترکیه را نشان میدهد در حالیکه طی سالهای فوق کشور ترکیه به ترتیب به میزان $\frac{14}{1}$ میلیون دلار، $\frac{44}{3}$ میلیون دلار و $\frac{86}{8}$ میلیون دلار انواع دارو به ایران صادرات داشته است که نشان دهنده روند صعودی صادرات دارو از ترکیه به ایران میباشد

انواع نوشیدنی در فصل ۲۲:

با یک بازاریابی مطلوب تولیدکنندگان ایرانی می توانند انواع نوشیدنی های تولیدی خود را به ترکیه صادر کنند.

واردات انواع نوشیدنی غیرالکلی ترکیه از جهان در سال ۲۰۱۳ معادل ۲۶۵ میلیون دلار میباشد. براساس آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران میزان صادرات انواع نوشیدنی ایران به کشور ترکیه در سال ۲۰۱۳ معادل $\frac{11}{6}$ میلیون دلار می باشد

با توجه به کیفیت مطلوب انواع نوشیدنی تولید شده در ایران و همچنین هم مرز بودن دو کشور بستر لازم برای چند برابر نمودن حجم صادرات انواع نوشیدنی از ایران به کشور ترکیه فراهم می باشد.

انواع شیرینی و شکلات :

تولیدکنندگان شیرینی، شکلات در ایران بسیار توانمند می باشند و سالیانه محصولات با کیفیت خود را به اکثر کشورهای اروپایی و کشورهای حاشیه خلیج فارس و دریای خزر صادر می کنند اما متأسفانه به کشور ترکیه صادرات انواع شیرینی و شکلات از ایران رقم ناچیزی را تشکیل میدهد. بازار ترکیه علیرغم داشتن تولیدکنندگان توانمند در بخش شیرینی و شکلات بازار بسیار مطلوبی برای تولیدکنندگان ایرانی می باشد. کشور ترکیه در سال ۲۰۱۳ حدود ۶۱۲ میلیون دلار صادرات انواع شکلات به جهان و در همان سال رقمی معادل ۵۱۲ میلیون دلار واردات انواع شکلات از کشورهای جهان داشته است. کشور ایران در سال ۲۰۱۳ بر اساس آمار گمرک جمهوری اسلام ایران معادل ۲/۸ میلیون دلار صادرات انواع شکلات به کشور ترکیه و در همان سال طبق آمار **TIS** به میزان ۳۶/۸ میلیون دلار انواع شکلات از کشور ترکیه واردات داشته ایم. طبق اعداد و ارقام ذکر شده میزان صادرات انواع شکلات ایران به ترکیه حدود نیم درصد از کل واردات انواع شکلات کشور ترکیه از جهان میباشد. در حالیکه با توجه به توانمندیهای کشور ایران در این بخش سهم کشور ایران تا میزان ۱۰ درصد قابل افزایش میباشد.

انواع لوستر و مبلمان :

صنعت لوستر و مبلمان ایران توان صادرات به کشور ترکیه را دارا می باشد و اگر این صنعت از تولید به شیوه سنتی دست بردارد و تولید صنعتی را در دستور کار خود قرار دهد (مثل کشور چین و ترکیه) این توان صادراتی نه تنها به کشور ترکیه بلکه به کشورهای همسایه حاشیه دریای خزر، دوچندان خواهد شد. بر اساس آمارهای تجارت جهانی در سال ۲۰۱۳ کشور ترکیه بیش از ۲/۸ میلیارد دلار انواع لوستر و مبلمان اداری و منزل به جهان صادرات داشته است و در همان سال حدود ۱/۵ میلیارد دلار انواع لوستر و مبلمان اداری و منزل از جهان واردات داشته است. در حالیکه در همان سال ۲۰۱۳ کشور ایران به میزان ۸۱۱ میلیون دلار واردات انواع لوستر و مبلمان اداری و منزل از جهان داشته است و حدود ۴/۳ میلیون دلار صادرات انواع لوستر و مبلمان به

جهان داشته ایم. ضمناً بر اساس همان منبع آماری کشور ایران در سال ۲۰۱۳ حدود ۳۷/۶ میلیون دلار واردات انواع مبلمان از کشور ترکیه داشته است و طبق آمار گمرک جمهوری اسلامی در سال ۲۰۱۳ ایران حدود ۵۰۶ هزار دلار انواع مبلمان به کشور ترکیه صادرات داشته است. آیا واقعا توانمندیهای تولیدی در صنعت مبلمان و لوستر در ایران چنین اختلاف فاحشی با صنایع مبلمان و لوستر سازی ترکیه دارد؟ جواب صد در صد خیر میباشد. همانگونه که در ابتدای این مطلب بدان اشاره نمودم اشکال در ساختار تولید و سیستم بازاریابی شرکتهای ایرانی میباشد و تا این دو مورد به سطح جهانی ارتقاء نیابد امکان توسعه صادرات در این بخش میسر نخواهد بود.

انواع کاشی و سرامیک و مصالح ساختمانی :

یکی دیگر از بخش هایی که توان بسیار بالایی در صادرات به کشور ترکیه در آن دیده می شود بخش کاشی، سرامیک و مصالح ساختمانی می باشد. جمع صادرات ایران در فصلهای ۶۸، ۶۹ و ۷۰ که مرتبط با کاشی، سرامیک و مصالح ساختمانی می باشد به کشور ترکیه حدود ۳۵ میلیون دلار در سال ۲۰۱۳ می باشد در حالیکه این بخش توان افزایش سه برابری صادرات به ترکیه را دارد. تولیدات انواع سنگ، کاشی، سرامیک، انواع شیرآلات و لوازم بهداشتی ایران با کیفیت جهانی تولید می شود و پتانسیل صادرات به تمام کشورهای جهان را دارا میباشد. ضعف سیستم بازاریابی، مشکلات مالی تولید کنندگان، تحریم، بوروکراسی اداری در ارگانهای ذیربط کشور و بعضاً قوانین دست و پا گیر صادرات و واردات کشور از مهمترین چالش های پیش روی توسعه صادرات ایران می باشد

انواع فرش دستی، فرش ماشینی، موکت و انواع کفپوش

تولید انواع فرش دستباف، ماشینی، انواع گلیم و انواع موکت و کفپوش در ایران یکی دیگر از بخش هایی است که توان بسیار بالایی برای صادرات به کشور ترکیه را دارد. رقم صادرات این بخش به کشور ترکیه حدود ۱۰ میلیون دلار می باشد. یکی از دلایل این صادرات ناچیز تولید فرش در کشور ترکیه (اما نه به مرغوبی فرش

های ایرانی) می باشد. یکی دیگر از دلایل را می توان عدم حضور مستقیم تولیدکنندگان فرش و موکت ایران در ترکیه دانست. تولید موکت ایران مانند فرش ایران نسبت به تولیدات مشابه ترک بسیار مرغوبتر می باشد اما ضعف سیستم بازاریابی، وجود دست های واسطه، مشکلات مالی تولید کنندگان این بخش که ناشی از عملکرد ضعیف و بیراهه رفتن سیستم بانکی کشور می باشد و سایر مشکلات که در قسمتهای پیشین ذکر نمودیم مانع از رسیدن این بخش به جایگاه واقعی خود در صادرات شده است .

انواع لبنیات، دسر و بستنی های تولیدی در ایران

تولیدات بخش لبنیات ایران در زمره بهترین های دنیا می باشد. خصوصاً در صنعت بستنی سازی ما دارای توانمندیهای بسیار زیادی هستیم اما توانایی لازم جهت نشان دادن این توانمندیها را نداریم. صادرات ایران به کشور ترکیه در این بخش بسیار ناچیز و غیر قابل ذکر می باشد. با استفاده از راهکارهای مناسب که در بخش بعدی ارائه خواهد گردید قادر خواهیم بود که محصولات این بخش را با تمام توان در کشور ترکیه عرض نماییم و بخش قابل توجهی از واردات کشور ترکیه در این بخش را بدست بیاوریم.

لوازم خانگی تولیدی در ایران

در صورت رعایت استانداردهای مورد نیاز کشور ترکیه، تولیدکنندگان انواع لوازم خانگی تولید شده در ایران توان صادرات محصولات خود به کشور ترکیه را دارند. کیفیت محصولات لوازم خانگی تولید شده در ایران در طول چند سال گذشته رشد قابل توجهی از لحاظ به روز بودن تکنولوژی بکار رفته شده در تولیدات، کیفیت بالای تولید و طراحی های بسیار شیک و زیبا در محصولات تولید شده و همچنین قیمت های بسیار مناسب از مزیت های محصولات صادراتی ایران در این بخش می باشد . انواع پکیج و رادیاتور، گاز، هود، فر گاز، ظروف آشپزخانه و ... تولید ایران پتانسیل و مزیت صادراتی به کشور ترکیه را دارا می باشند .

راهکارهای پیشنهادی جهت حضور مستمر محصولات ایرانی در بازار ترکیه

(۱) تغییر ساختار از سنتی به صنعتی :

یکی از موانع بسیار مهم در سر راه توسعه صادرات هر کشور ساختار تولید به شیوه سنتی و در سطح و اندازه های کوچک می باشد. در شرایطی که کشور چین با ۱۰ الی ۲۰ تولیدکننده بزرگ انواع مصنوعات سرامیکی به مقیاس های بسیار حجیم به تمام دنیا صادر می کند درحالیکه درکشور ایران و در شهرهای لالجین و شهرک های اطراف قم بیش از هزاران تولیدکننده کوچک مصنوعات و ظروف سرامیکی مشغول به فعالیت می باشند لیکن به دلیل شیوه سنتی تولیدشان سهمی در بازار جهانی سرامیک ندارند. این وضعیت در صنایع مبلمان سازی، لوستر سازی، کیف و کفش و سایر صنایع نیز مشاهده می شود. در صورت تغییر ساختار تولید از شرکت های تولیدکننده کوچک و سنتی به شرکتهای بزرگ و صنعتی می توانیم به میزان قابل توجهی بسیاری از محصولات خود از جمله محصولات ذکر شده را به کشور ترکیه و سایر جهان صادر نماییم.

(۲) ایجاد شهرک های صنعتی با محوریت تولیدات صادراتی (و در صورت وجود داشتن چنین شهرک هایی اقدام به تقویت و توسعه این شهرک ها) در شهرهای نزدیک و هم مرز با کشور ترکیه :

(۳) اعطای نمایندگی های فروش محصولات ایران به تجار کشور ترکیه.

مصرف کنندگان کشور ترکیه نسبت به تنوع و کیفیت محصولات ایران شناخت کافی و لازم را ندارند و جهت حضور مستمر در بازار ترکیه ایجاد این شناخت و جلب اعتماد مصرف کنندگان ترکیه بسیار لازم و ضروری میباشد. یکی از راهکارهای دستیابی به این امر استقرار مراکز فروش و خدمات پس از فروش و یا اعطاء نمایندگی فروش به تجار فعال ترک در کشور ترکیه میباشد.

۴) برگزاری نمایشگاه های تخصصی بصورت مستمر و سالیانه،

با برگزاری نمایشگاههای مستمر سالیانه در بخشهای فرش دستباف و صنایع دستی، صنایع غذایی و کشاورزی، مصالح ساختمانی، تجهیزات صنعت برق، لوستر و مبلمان، محصولات دارویی، آرایشی و بهداشتی و توانمندیهای خدمات فنی و مهندسی ایران بطورمستمر در استانهای مختلف کشور ترکیه جهت فرهنگ سازی مصرف و استفاده از محصولات و خدمات ایرانی توسط مصرف کنندگان کشور ترکیه و نمایش توانمندیها و کیفیت محصولات ایرانی به مردم کشور ترکیه میتواند بستر مناسبی را جهت حضور محصولات و خدمات ایرانی در کشور ترکیه را فراهم نماید.

۵) تبلیغ محصولات ایرانی در جراید و شبکه های تلویزیونی کشور ترکیه به زبان های ترکی

۶) اعزام هیات های تجاری ایران به کشور ترکیه با محوریت صادراتی و نه وارداتی. متأسفانه اکثر هیاتهای اعزام شده به کشور ترکیه تا کنون بیشتر جنبه تفریحی داشته است تا تجاری. بعضی از تجار عزیز ایرانی معمولاً سفرهای تجاری خود را با هزینه خود میروند و سفرهای تفریحی شان را با سوبسیدهای دولت میروند.

۷) ایجاد خانه های تجاری

برای حضورمستمر و فروش محصولات خاص ایرانی مثل فرش دستباف، صنایع دستی و انواع شیرینی و خشکبار ایرانی در بازار ترکیه ایجاد خانه های تجاری تخصصی الزامی میباشد. این خانه ها را می توان با هزینه های دولت و توسط سازمانهای دولتی مثل سازمان صنایع دستی و یا توسط بنیاد جانبازان و مستضعفان، شرکتهای وابسته به تامین اجتماعی ایجاد نمود.

۸) ایجاد فروشگاههای زنجیره ای ایرانی

با هدف فروش انواع محصولات تولید شده در ایران به مصرف کنندگان کشور ترکیه ایجاد فروشگاه های زنجیره ای یکی از بهترین راهکارهای موجود جهت حضور مستمر محصولات ایرانی در هر کشوری میباشد

این فروشگاهها نیز مانند خانه های تجاری میباشد توسط بخشهای دولتی و بنیاد ها که توان مالی و مدیریتی بالایی دارند ایجاد شوند. کشور ترکیه تجربه بسیار موفقی در این زمینه دارد .

بیشتر موارد فوق به شرطی امکان پذیر خواهد بود که از سوی دولت، روان سازی قوانین و مقررات صادرات و واردات و همچنین مهیاساختن و در دسترس قراردادن آسان تسهیلات بانکی و مالی در اختیار شرکت ها و تولیدکنندگان ایرانی جهت حضور قدرتمند در بازارهای جهان صورت پذیرد. در غیراین صورت با قوانین دست و پاگیر فعلی و بروکراسی بسیار سخت و پیچیده در سیستم بانکی کشور و بهره های بسیار بالا وامهای بانکی، امکان هرگونه حرکت مثبت در این راستا را از تجار و تولیدکنندگان ایرانی خواهد گرفت.

مدارک مورد نیاز واردات در کشور ترکیه

قبل از سال ۱۹۹۶ یک واردکننده ترک و یا مقیم ترکیه برای واردات نیاز به اخذ مجوز واردات از بانک ها یا وزارت بازرگانی ترکیه داشت لیکن از سال ۱۹۹۶ به بعد این قانون لغو گردید و یک واردکننده مقیم ترکیه یا ساکن ترکیه جهت واردات کالادیگر نیاز به مجوز ندارد و فقط می بایست دارای کد مالیاتی باشد، اما کالاهای خطرناک و سایر کالاهای مشابه همچنان نیاز به مجوز از ارگان های ذیربط دارد. واردات کالاهای صنایع غذایی و کشاورزی نیز نیاز به گواهی کنترل که توسط وزارت کشاورزی و امور روستایی صادر می شود دارد .

مدارک مورد نیاز برای واردات کالا :

- ۱) مستندات و مدارک مورد نیاز محموله های وارداتی به کشور ترکیه عبارتند از گواهی مبدأ، بارنامه هوایی و زمینی، اینویس پرفورما و برای کالاهای غذایی و کشاورزی و بهداشتی علاوه بر مدارک فوق مجوزهای واردات و گواهی های بهداشت و قرنطینه مورد نیاز می باشد.
- اینویس پرفورما باید در سه نسخه باشد از جمله نسخه اصلی باید شرح کامل از محصولات و شرایط پرداخت در آن بیان شده باشد. صادرکننده می بایست طی نامه ای تایید نماید که این نسخه اول و اصلی اینویس پرفورما می باشد که توسط شرکت خود صادر شده است و مشخصات و محتوی ذکر شده در این اینویس پرفورما مورد تایید و صحیح می باشد.
- پیشنهاد می شود که صادرکننده، اینویس پرفورما و سایر مدارک را قبل از ارسال به همراه بار و برای واردکننده، به تایید سفارت و یا کنسولگری ترکیه در کشور خود برساند.

۲) گواهی بهداشت :

گواهی بهداشت ویژه ای برای واردات گیاهان، انواع بذر، حیوانات و محصولات حیوانی مورد نیاز می باشد. گیاهان از جمله میوه جات و سبزیجات می بایست عاری از آفات و بیماریها باشند و باید در منطقه ای عاری از آفات و بیماری های ممنوعه رشد کرده باشند .

۳) کالاهای وارداتی خاص

واردات فلزات گرانبها (مثل طلا، نقره و پلاتین) تنها توسط اعضای بورس طلای استانبول امکانپذیر می باشد. اعضای بورس طلای استانبول تشکیل شده اند از بانک های داخلی و خارجی، شرکتهای فعال فلزات گرانبها، ادارات ارزی، شرکتهای تجاری-تولیدی فلزات گرانبها و همچنین شرکتهای پالایش ذوب فلزات گرانبها.

واردات محصولات دارویی و مواد شیمیایی آلی بویژه محصولاتی که مورد استفاده صنعت تولید دارو و محصولات پزشکی، واکسن برای انسان و حیوان، محصولات آرایشی، موادشیمیایی مورد استفاده در محصولات تمیزکننده و صنایع غذایی، حیوانات زنده و گیاهان، غلات و دانه های گیاهی و هورمونها، نیاز به اخذگواهی کنترل از اداره کل خدمات مراقبتی وزارت بهداشت، درمان و کشاورزی دارند.

این مدارک می بایست جهت اخذگواهی کنترل به ارگان های مربوطه ارائه گردد. مدارک ارائه شده همچون، اینویس پرفورما، گواهی سلامت، گواهی تجربه و تجلیل یا آنالیز کالا، فرمول و یا لیست اجزاء تشکیل دهنده کالا، گواهی شجره نامه، محصول و گزارش آنالیزاشعه، جملگی می بایست به زبان اصلی و ترجمه زبان ترکی تهیه و در زمان ورود کالا در گمرک مربوطه ارائه گردد.

محصولاتی همچون انواع خودرو، لوازم برقی خانگی، تجهیزات دفتری، اداری و کامپیوتر، ماشین آلات صنعتی و لوازم و تجهیزات الکترونیکی که نیاز به خدمت پس از فروش دارند، نیازمند اخذ مجوز واردات از وزارت صنعت، معدن و تجارت کشور می باشند.

برای اخذ مجوز، واردکننده باید تضمین کند که آنها خدمات و قطعات مورد نیاز کالاهای ارائه شده را از طریق ایجاد دفاتر و یا از طریق امضاء قرارداد با یک شرکت داخلی تامین کننده قطعات و ارائه دهنده خدمات مورد نیاز فراهم می کند.

گسترده‌ی مراکز خدمات پس از فروش در سراسر کشور بستگی به نوع محصول وارد شده دارد. محصولی مثل خودروهای سواری نیاز به ایجاد مراکز پشتیبانی و خدمات پس از فروش بطور وسیع در سطح کل کشور دارد.

تجهیزات ارتباطات راه دور مانند تمام تجهیزات بی سیم، ماشین آلات اتوماتیک پردازش داده ها، لوازم برقی خطوط تلفن و تلگراف و تلفن های پاسخگو (answer machines) برای واردات نیاز به تاییدیه از سوی سازمان نظارت بر مخابرات ترکیه دارد.

منبع: www.globaltrad.net

تعرفه واردات در کشور ترکیه

عوارض واردات در کشور ترکیه براساس ارزش CIF محاسبه میگردد. کشور ترکیه یکی از امضاء کنندگان ماده ۷۱۱ معاهده عمومی تعرفه و تجارت (گات) می باشد. این معاهده تاکید نموده است که ارزش گمرکی می بایست براساس CIF محاسبه گردد (قیمتی که واقعاً پرداخت شده + هزینه ارسال و بیمه و سایر هزینه های متعلقه) امضاء کنندگان معاهده عمومی تعرفه و تجارت (گات GATT) موظفند منطبق با سایر بندهای ماده ۷۱۱، مثل، سرعت در عملیات ترخیص، قابلیت تبدیل ارز و سایر موارد پایبند باشند. هزینه های اضافی گمرکی مثل ارزش افزوده (VAT) بر بیشتر کالاهای وارداتی و کالاها و خدمات محلی اعمال می شود.

وارد کننده کالا و یا خدمات موظف به پرداخت ارزش افزوده اعمال شده بر کالا و یا خدمات می باشد. ارزش افزوده براساس CIF محاسبه میگردد. ارزش افزوده اعمال شده بر واردات بیشتر کالاهای غذایی و کشاورزی از ۱ تا ۸٪ می باشد و حتی احتمال دارد در مواردی به ۱۸٪ هم برسد.

کالاهای سرمایه ای و مواد اولیه ای که توسط دولت و یا شرکت های دولتی وارد می شوند و کالاهایی که برای پروژه های سرمایه گذاری دارای گواهی تشویق می باشند از پرداخت ارزش افزوده معاف می باشند.

در اکتبر ۱۹۹۶ کشور ترکیه با اتحادیه اروپا تشکیل یک اتحادیه گمرکی دادند. این توافقنامه محصولات صنعتی و محصولات فرآوری شده کشاورزی را پوشش میدهد. طبق این توافقنامه برای اقلام غیر کشاورزی از اتحادیه اروپا و اعضاء انجمن تجارت آزاد اروپا (EFTA) میزان تعرفه صفر بوده و سهمیه بندی اعمال نمیگردد. سیستم واردات جاری کشور ترکیه بر پایه ۵ فصل و بیش از ۲۰ هزار قلم و سیستم ۱۲ رقمی تعرفه های هماهنگ، قرارداده شده است.

در نتیجه الحاق کشور ترکیه به اتحادیه گمرکی اروپا متوسط نرخ تعرفه واردات از کشورهای عضو اتحادیه اروپا و انجمن آزاد تجارت (EFTA) از ۱۰ درصد به صفر درصد کاهش یافته است و تعرفه واردات برای کشورهای سوم یا خارج از این اتحادیه گمرکی مثل آمریکا از ۱۰ درصد به ۴/۱ درصد کاهش یافت.

ترکیه براساس توافقنامه گمرکی فوق این حق را برای خود حفظ کرده است که تعرفه های بعضی از کالاهای بسیار حساس و بعضی از کالاهای کشاورزی را با تعرفه های بالا مورد حمایت قرار دهد.

ترکیه علیرغم اینکه عضو GATT و WTO می باشد اما آنچنان که باید در مواردی قوانین معاهده GATT و سازمان WTO را رعایت نمی کند بطور مثال سالهاست که از صدور گواهی کنترل برای بعضی از اقلام کشاورزی مثل گوشت و برنج و میوه جات خودداری می کند و یا پیاده سازی و اعمال سیستم قیمت مرجع که از دیگر موانع غیر تعرفه ای می باشد جهت جلوگیری از واردات بعضی از کالاهای صنایع غذایی و کشاورزی بهره می جوید.